

Un vis în noaptea miezului de vară

Vă mai amintiți? Așa se traducea titlul acestei feerii crude și vesele a lui Shakespeare, la un moment dat, când cineva a descoperit că *Visul unei nopți de vară* nu acoperă chiar toate cuvintele engleze pe care le alesese autorul, Marele Will, nu-i așa? Acum s-a mai revenit la normal și **Visul unei nopți de vară** se cheamă în românește așa cum s-a chemat zeci de ani la rând. Ceea ce nu înseamnă că spectacolele, multe, care se fac pornind de la acest text al lui Shakespeare seamănă unul cu altul. Ultima premieră pe care am văzut-o eu cu această piesă e o măturie.

Visul... lui Dragoș Galgoțiu de la Teatrul Metropolis e un spectacol destul de „actualizat” și destul de atent, în același timp, față de textul shakespearian ca să nu te pierzi printre invenții fără legătură cu ceea ce știai din lectură sau din alte viziuni. Să o spunem pe cea dreaptă: spectacolul lui Galgoțiu este unul emoționant și atașant, de un comic irezistibil, dând în comedie bufă atunci când vine rândul teatrului în teatru, cu meșteșugarii de la Atena, numiții Bottom (!), Flute (!), Quince (!) și Snug (!), unul mai atenian decât altul prin nume, dar și unul mai comic decât altul prin aparițiile scenice. Marian Râlea, Ionel Mihăilescu, Gabriel Spahiu și Marian Ghenea fac sala să râdă cu lacrimi, introducând o cezură zbaterilor, și ele comice e drept, ale celor patru tineri, încurcați de Puck și apucați de amocul nu știu cărui filtru amoros greșit administrat.

Spectacolul începe cu muzică, tangouri, jazz, dar treptat muzica face loc, simplu și pe nesimțite, replicilor și mișcării scenice, de un dinamism pentru care oricine ar putea să-i invidieze pe tinerii actori de pe scena *Visului...* de la Metropolis.

Ionel MIHĂILESCU, Marian RÂLEA, Gabriel SPAHIU și Marian GHENEA

Așa încât muzica face tranziția de la enunț, mai plicticos întotdeauna, chiar scris de Shakespeare, la desfășurarea tumultuoasă a acțiunii, cu goana prin pădurea simbolizată de paravane semitransparente, numai bune pentru ascuns-înfățișat nuditatea *Titaniei* (Ada Condeescu) și o imensă perdea roșie, foarte utilă la una și la alta. Tot muzica mai subliniază ori introduce, pe parcurs, atmosfera de vis și de vrajă sau îi dezleagă pe eroi de aceasta.

Cuplul tutelar, Theseus–Hyppolyta, jucat de Dan Aștilean și Lia Bugnar, face, cred, câteva mișcări greșite la început, are accente exagerate pe alocuri, în cele din urmă cel dintâi recăpătându-și firescul, iar cea de-a doua umanizându-se cu trabucul pe care-l fumează și care trece la un moment dat și pe la alții. Coregrafia de asemenea umanizează, căci când te aștepti mai puțin personajele fac o mișcare de balet clasic, caricaturizată, spre marea desfătare a celor din sală. Asta în vreme ce Egeus e chiar un balerin calificat, și încă unul de performanță, Tiberiu Almosnino, care a părăsit podiumul Operei Naționale pentru scenele mai mici, dar poate mai ofertante, ale unor teatre precum Odeon sau Metropolis. Puck este tăiat în două, avem un Puck tânăr, în persoana Vandei Rotaru, cel care execută ordinele lui Oberon și un fel de Puck înțelept, *raisonneur*, interpretat cu strălucire de Constantin Cojocaru, un actor în plină ascensiune de la rol la rol, deși se află la o vârstă artistică la care de obicei mai mult se stă. Perechea Oberon–Titania e destul de precară, Oberon ținându-și în general singur discursurile în engleză, într-un fel de autism înalt, iar Titania, căreia i s-au cam luat replicile din gură, e mai mult goală, desfășurând un rol de mișcare și dans, undeva în spatele paravanelor semitransparente despre care vorbeam mai sus, acolo unde se sugerează a se desfășura și uimitoarul ei amor pentru un măgar, în persoana lui Bottom cel vrăjit, adică Marian Râlea. Tudor Aaron Istodor, înalt, filiform, în costumul său roșu de catifea, pare proaspăt ieșit dintr-un Hamlet și după o mică trecere prin Dorian Grey. El are un aer marțial și distant, este subliniată apartenența sa la altă lume în felul acesta, pe alocuri, hieratic de a apărea și de a se comporta.

În schimb este lăsat loc liber fanteziei și debordantei poftă de joc a celor patru tineri actori, cuplurile Hermia–Lysander și Helena–Demetrius, interpretate de Ioana Barbu și Vlad Logigan și respectiv Alina Grigore și Radu Iacoban. Vlad Logigan, un tânăr actor afirmat pe scena de la Metropolis, unde l-am mai văzut, are calitățile unui mare actor comic, cu acea continuă mirare în fața a ceea ce se întâmplă și a ceea ce trebuie să trăiască, zugrăvită mereu pe fața-i de copil (mă întreb cum o să arate la 60 de ani), având o energie și o dăruire cum rar întâlnești, care țin de momentul fast, și de obicei scurt, al vârfului de formă din institut și care dispar după contactul cu contondența condițiilor din teatrul profesionist. Ei bine, niciunul dintre cei patru tineri, dar cu deosebire Alina Grigore, nu și-a pierdut acea prospețime pe care o găsești numai în spectacolele finale de la UNATC sau poate și pe la alte facultăți de teatru. Ioana Barbu, Alina Grigore, Vlad Logigan, Radu Iacoban prestează, ca să zic așa, cu tot trupul și cu tot sufletul, nu fără filtrul minții, în aceste roluri, ce-i drept, foarte promițătoare din capul locului. Cele mai mici nuanțe sunt controlate de fiecare dintre ei, de aceea mi-e greu să-i separ, cu toate că fiecare are momentul său de strălucire și trece apoi în umbra celui alt, cu un firesc și o naturalețe ce ar trebui studiate și de alții.

Sigur, punerea în scenă, decorul, culorile, stilul general pot aminti cuiva, superficial, de admirabila punere în scenă a aceluiași Dragoș Galgoțiu cu *Portretul lui Dorian Grey*. Dar acesta a devenit, așa cum îmi sugera cineva, un stil la acest regizor. Remarcabil modul cum sunt grupate, ca să zic așa, personajele prin vestimentația de o mare ingeniozitate, sporind parcă verva actorilor prin posibilitățile pe care li le

oferă. Dacă Oberon e în roșu aproape vermion, adulții, cei trei, Theseus, Egeus și Hyppolyta, sunt înveșmâțați într-un roșu mai stins, ca într-un fel de punte spre lumea stăpânului visurilor, neatinsă însă, dimpotrivă. Cele două fete, un fel de școlărițe cu sexul abia schițat, se și comportă ca atare, cu o vervă pe care nu încetez să o remarc, iar băieții au aspectul unora de pe strada de azi, cu șapca pusă invers Demetrius, mai cumișel Lysander, deși nici el nu e cuminte până la capăt, debordând sub puterea vrăjii și potolindu-se atunci când lucrurile sunt din nou puse la punct. Pentru aceste costume, unde mai pui că acelea ale meșterilor-actori strigă de la început „atenție, comici!”, să-i fim recunoscători Mariei Marinescu.

Doamnelor și domnilor, oricâți ani ați avea, mergeți cu grabire la *Visul unei nopți de vară* de Shakespeare/Galgoțiu, căci un asemenea spectacol care să te lase cu sufletul plin și cu o bună dispoziție de durată rar poți vedea pe scenele noastre. Și nu vă scandalizați degeaba de „actualizările” efectuate de regizor și de actori, gândiți-vă numai la faptul că pe atenieni îi cheamă Bottom, Flute, Quince, Snug, că Theseus este un personaj mitologic pe care încearcă să-l otrăvească însăși Medeea, că Egeu este cel cu care s-a căsătorit Medeea la Atena după ce a fost părăsită, la Corint, de Iason; un amestec de nume care nu are nimic a face cu originalele lor și dacă Shakespeare poate, atunci atotputernicul regizor de azi de ce nu? Și, la urma urmei, toate aceste actualizări, atât cât sunt ele, nu fac decât să ne apropie mai mult de atmosfera esențială a piesei, de sentimentele și trăirile etern-umane. Poveste valabilă pentru atâtea și atâtea alte înscenări.

Teatrul Metropolis – Visul unei nopți de vară de William Shakespeare. Regia, designul și coloana sonoră: Dragoș Galgoțiu. Costume: Maria Marinescu. Coregrafia: Attila Bordas. Asistent scenografie+animație video: Sabina Spătaru. Consultant: James Brown. Cu: Dan Aștilean (Theseus), Lia Bugnar (Hyppolyta), Tiberiu Almosnino (Egeus), Ioana Barbu (Hermia), Vlad Logigan (Lysander), Radu Iacoban (Demetrius), Alina Grigore (Helena), Tudor Aaron Istodor (Oberon), Ada Condeescu (Titania), Constantin Cojocaru (Puck), Vanda Rotaru (Puck tânăr), Marian Rălea (Bottom), Ionel Mihăilescu (Flute), Gabriel Spahiu (Quince), Marian Ghenea (Snug). Data premierei: 29 septembrie 2008.

Muzică, dans, poezie în „Furtuna” Nonei Ciobanu

Sala de teatru de la Cotroceni poate fi numită, pe drept cuvânt, o bijuterie, dacă ne gândim la arabescurile desenelor sau la candelabru de cristal. Într-un asemenea spațiu, bijuteria creată de Nona Ciobanu și-a găsit foarte bine locul, chiar dacă nu și publicul așteptat de orice creator, mai ales de cel de teatru. Pentru că nu sunt mulți aceia care se aventurează până pe deal, ca să treacă apoi prin filtrele, altfel încă blânde, ale SPP-ului și să se simtă tot timpul urmăriți din umbră până ajung la intrarea potrivită.

În fapt, *Furtuna* Nonei Ciobanu este o reducere severă a mării piese a lui Shakespeare, păstrând din original doar începutul și povestea îndrăgostirii celor doi tineri, a *Mirandei* și a lui *Ferdinand*. Originală și nu prea este reducerea unor personaje la alte sisteme de expresie decât aceea a logosului: Ariel și Caliban sunt întruchipați de aceeași persoană care, însă, nu e un actor, ci un dansator dintre cei celebri, parizianul din Benin Koffi Kôkô, Ferdinand de virtuozul clarinetist sirian